

Pracovní výchova

Díl II.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět **Pracovní výchova** je zařazen v 1. - 10. ročníku v hodinové dotaci 3 až 5 hodin týdně.

<i>Ročník</i>	<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>	<i>4.</i>	<i>5.</i>	<i>6.</i>	<i>7.</i>	<i>8.</i>	<i>9.</i>	<i>10.</i>
<i>Počet hodin</i>	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
<i>Disponibilní časová dotace</i>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>
<i>Celkem</i>	3	3	3	3	3	5	5	5	5	5

Předmět **Pracovní výchova** má stěžejní postavení v základním vzdělávání žáků s kombinovaným postižením. Nabízené pracovní činnosti vedou žáky k získání základních pracovních dovedností a návyků. Cíleně se zaměřuje na rozvíjení motorických schopností a dovedností, základních hygienických návyků a činností v oblasti sebeobsluhy.

Obsah předmětu **Pracovní výchova** je shodný s obsahem vzdělávacího oboru **Pracovní výchova** ze vzdělávací oblasti

Člověk a svět práce. Předmět je členěn do tematických okruhů:

- Sebeobsluha
- Práce s drobným materiálem
- Práce montážní a demontážní
- Pěstitelské práce
- Práce v domácnosti

Tematické okruhy jsou probírány současně a smysluplně v návaznosti na aktuální denní činnosti. **Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.**

Při výuce se maximálně uplatňuje princip diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu.

Předmět **Pracovní výchova** je vyučován podle náplně ve školní kuchyňce, školní dílně, na zahradě, ve skleníku, v učebně výtvarné výchovy popřípadě ve kmenové třídě. Žáci jsou vyučováni po třídách a schopnosti žáků jsou zohledňovány individuálním přístupem včetně individuálního vzdělávacího plánu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Získání základních hygienických a sebeobslužných návyků podporujeme především tak, že

- vytváříme příležitosti pro přirozený nácvik sebeobsluhy a osobní hygieny*
- vytváříme vhodné stereotypy a využíváme je*

<i>KU</i>	<i>KŘP</i>	<i>KK</i>	<i>KSP</i>	<i>KP</i>
-----------	------------	-----------	------------	-----------

Rozvoj motoriky, získání základních manuálních zručností a pracovních dovedností rozvíjíme tak, že

- připravujeme úkoly vedoucí k uchopování předmětů a účelné manipulaci s nimi*
- pracujeme s různými materiály a využíváme jednoduché pracovní techniky (v případě potřeby připravujeme jednoduchá procesuální schémata)*
- společně se věnujeme jednoduchým pracovním činnostem*

<i>KU</i>	<i>KŘP</i>	<i>KK</i>	<i>KSP</i>	<i>KP</i>
-----------	------------	-----------	------------	-----------

Vnímání radostných prožitků z pracovních činností, které pomáhají seberealizaci podporujeme tak, že

- připravujeme zajímavé smysluplné pracovní činnosti*
- sami se zapojujeme do pracovních činností a dáváme najevo radost z dobře vykonané práce*

<i>KU</i>	<i>KŘP</i>	<i>KK</i>	<i>KSP</i>	<i>KP</i>
-----------	------------	-----------	------------	-----------

Osvojení dovedností při používání a zacházení s pomůckami a drobným nářadím podporujeme tak, že

- připravujeme činnosti, při kterých se používají různé pomůcky a drobné nářadí

<i>KU</i>	<i>KŘP</i>	<i>KK</i>	<i>KSP</i>	<i>KP</i>
-----------	------------	-----------	------------	-----------

Získání schopností obsluhovat základní domácí spotřebiče podporujeme tak, že

- nabízíme pracovní činnosti využívající domácí spotřebiče (rychlou konvici, vysavač, vařič, toustovač, troubu, ledničku)
- předvádíme činnosti se základními domácími spotřebiči a žáky vedeme k nápodobě
- žákům umožňujeme jejich samostatnou obsluhu

<i>KU</i>	<i>KŘP</i>	<i>KK</i>	<i>KSP</i>	<i>KP</i>
-----------	------------	-----------	------------	-----------

Porozumění jednoduchým pracovním postupům osvojujeme tak, že

- připravujeme jednoduché obrázkové pracovní postupy a pracujeme s žáky podle nich

<i>KU</i>	<i>KŘP</i>	<i>KK</i>	<i>KSP</i>	<i>KP</i>
-----------	------------	-----------	------------	-----------

Poznání pracovních činností, které napomáhají vytváření možných zálib podporujeme tak, že

- nabízíme různé zajímavé pracovní činnosti, všímáme si preferencí žáků a oblíbené činnosti opakujeme

<i>KU</i>	<i>KŘP</i>	<i>KK</i>	<i>KSP</i>	<i>KP</i>
-----------	------------	-----------	------------	-----------

Dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci osvojujeme tak, že

- žáky ustavičně seznamujeme s hygienickými a bezpečnostními pravidly a dbáme na jejich dodržování
- sami jsme příkladem

<i>KU</i>	<i>KŘP</i>	<i>KK</i>	<i>KSP</i>	<i>KP</i>
-----------	------------	-----------	------------	-----------

Pěstitelské práce

<i>Výstupy pro 1. – 10. ročník</i>	<i>Učivo</i>	<i>Jiné</i>
Žák by měl pozorovat přírodu v jednotlivých ročních obdobích, všímat si hlavních změn	Příroda, změny v přírodě dle ročních období.	Vedení kalendáře přírody Pozorování vody v PET lahvi za oknem Pozorování větrníku Pozorování teploměru Porovnávání s obrázky
pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročné rostliny v bytě, na zahradě i ve skleníku	Pěstování nenáročných rostlin v bytě, na zahradě, ve skleníku	Péče o květiny ve třídě – přesazování, množení Pěstování obilí na Velikonoce pěstování jarní řeřichy Klíčení semen – čočka, hrách a následné vaření Rychlení cibulek narcisů, tulipánů Rychlení větviček třešně, zlatice Výpomoc ve skleníku Výpomoc na zahradě

<p>používat podle druhů pěstitelských činností správné jednoduché pomůcky a náčiní</p>	<p>Pomůcky, náčiní vhodné k práci v zahradě – koště, lopata, motyka, kolečko, rýč, konev, kbelík, koš, pytel, hrábě, květináč, truhlík</p>	<p>Pojmenování pomůcek a náčiní Správné použití manipulace s pomůckami a náčiním</p>
<p>dodržovat zásady hygieny, bezpečnosti práce při práci v zahradě</p>	<p>Osobní hygiena, zásady bezpečnosti při práci v zahradě.</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Předmět: **Pracovní výchova**

Práce montážní a demontážní

<i>Výstupy pro 1. – 10. ročník</i>	<i>Učivo</i>	<i>Jiné</i>
Žák by měl zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami	Konstruktivní hry (skládačky, puzzle, kostky) Stavebnice, různé typy stavebnic plošných, prostorových, konstrukčních Montáž a demontáž, manipulace s jednoduchými předměty	

Vzdělávací oblast:Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Předmět: **Pracovní výchova**

Pěstitelské práce

<i>Výstupy pro 1. – 10. ročník</i>	<i>Učivo</i>	<i>Jiné</i>
Žák by měl zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	Vlastnosti materiálu a jeho užití (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie, hlína, PET...) – mačkání, trhání, lepení, stříhání, motání, modelování, šití, malování ...	
vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Lidové zvyky, tradice, řemesla, jednoduché postupy	Předměty smysluplné, dekorační, užitečné, motivačně se vztahující k aktuálnímu dění

pracovat podle <u>obrázkového</u> návodu	Jednoduché pracovní postupy a techniky	Obrázkové postupy
udržovat pracovní místo v čistotě	Pořádek na pracovním místě, pořádek ve věcech.	

Vzdělávací oblast:Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Předmět: **Pracovní výchova**

Práce v domácnosti

<i>Výstupy pro 1. – 10. ročník</i>	<i>Učivo</i>	<i>Jiné</i>
Žák by měl provádět drobné domácí práce - základní úklid, mytí podlahy, mytí nádobí	Úklid osobních věcí, orientace na svém místě, pořádek na svém místě. Drobné domácí práce – základní úklid (dávat věci na místo, utírání prachu), zametání podlahy, mytí podlahy, mytí nádobí, utírání a úklid nádobí, skládání prádla, praní drobného prádla, věšení prádla, mytí okna.	Průběžně během dne, roku podle potřeby Vánoční a jarní úklid
prostřít stůl pro běžné stolování	Stolování, prostírání stolu, úklid stolu, chování při stolování	Průběžně během dne Vlastní vaření a následné stolování

<p>zapojit se do nakupování základních potravin, zvládnout uložení základních potravin</p>	<p>Nákup a skladování základních potravin</p>	<p>Zapojit se do nákupů pro školu, pro domov Skladování potravin Pojmenování základních potravin</p>
<p>připravit jednoduchý pokrm podle pokynů</p>	<p>Příprava pokrmů (svačina – mazání), příprava studených a teplých nápojů, příprava jednoduchých pokrmů – vizualizované recepty</p>	<p>Hrnečková bábovka Žemlovka Pečené brambory Puding Kaše Kakao Koktejl Těstoviny se sýrem, tvarochem</p>
<p>dodržovat zásady hygieny, bezpečnosti práce při práci v domácnosti</p>	<p>Osobní hygiena, zásady bezpečnosti při práci v domácnosti.</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Předmět: **Pracovní výchova**

Sebeobsluha (sebeobslužné činnosti)

<i>Výstupy pro 1. – 10. ročník</i>	<i>Učivo</i>	<i>Jiné</i>
Žák by měl zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (oblékání, obouvání)	Svlékání a oblékání oděvu, oblékání jednotlivých částí oděvu, skládání a ukládání, obouvání, zouvání a šněrování bot	Oblékání panenek
dodržovat klid a čistotu při stravování	Stolování a stravování, nácvik samostatného stolování, používání příboru, čistota při stravování	Pravidelně, každodenně Nácvik používání příboru – krájení plastelíny plastovým příborem

umět používat příbor	Pomůcky, náčiní vhodné k práci v zahradě – koště, lopata, motyka, kolečko, rýč, konev, kbelík, koš, pytel, hrábě, květináč, truhlík	Pojmenování pomůcek a náčiní Správné použití manipulace s pomůckami a náčiním
udržovat pořádek ve svých věcech a ve svém okolí	Pořádek v pouzdře, tašce, na svém místě, ve skříni, úklid věcí po činnostech, úklid ve třídě, úklid ve skřínce v šatně	